

Avantatges de tenir Estat

Índex de la presentació

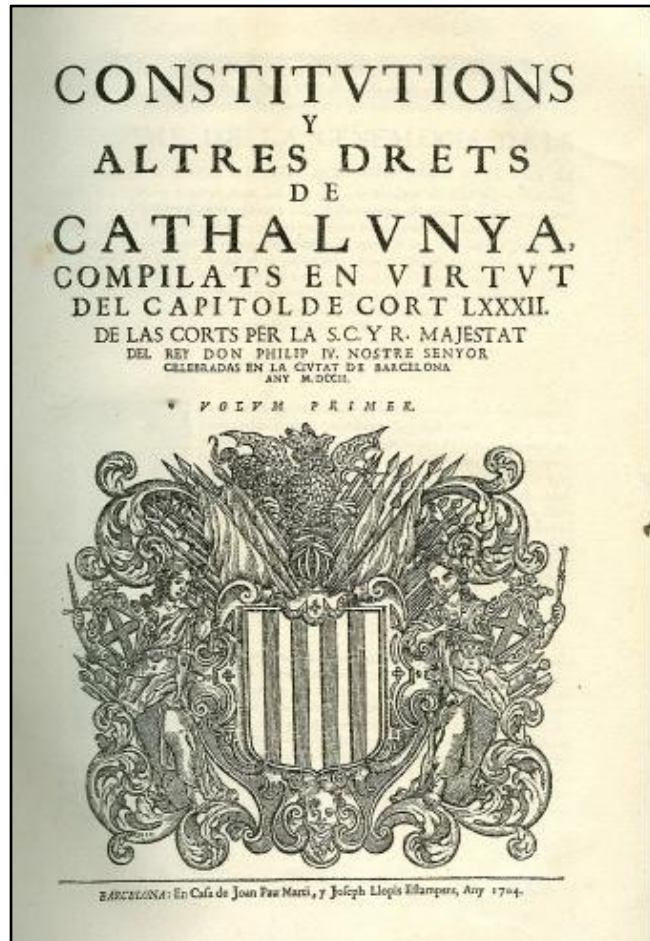
- Breu resum històric
- Per què tenir Estat?
- El negoci de la independència
- Reflexions
- Bibliografia

Breu resum històric

Constitucions i altres Drets de Catalunya

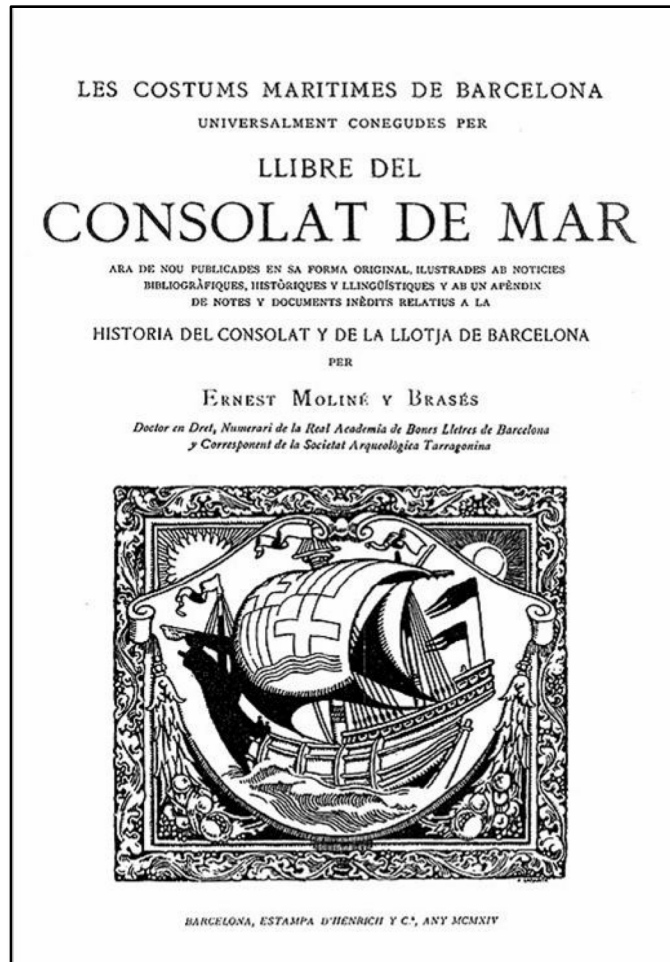

- Fins al 1714 els monarques castellans havien de **jurar** les nostres constitucions quan posaven els peus a Catalunya.
- Un Borbó ens les va prendre a sang i foc.

Expansió per la Mediterrània

*La Corona Catalano-Aragonesa
al segle XV*

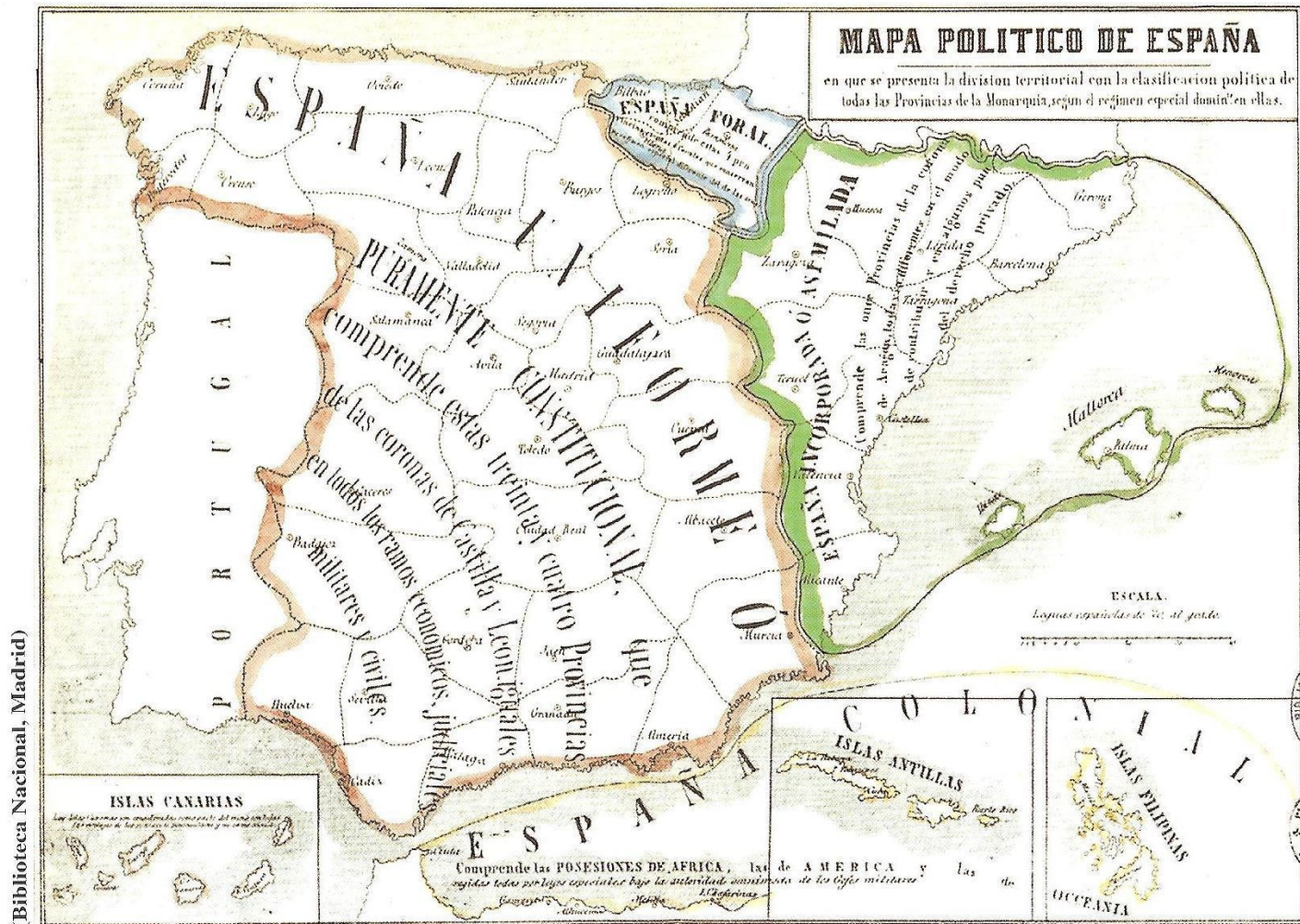
- Fins al segle XVIII, Catalunya tenia cònsols pel món i el seu dret comercial era respectat i seguit a tota la Mediterrània.
- El Borbó va acabar també amb els nostres consolats.

Preguntes històriques

- Catalunya ha tingut durant més segles “estructures d’estat” que no pas estructures provincials.
Per què no hauríem de TORNAR A SER un estat?
- La paraula “província” ve del verb llatí “vincere” (vèncer).
Per què hauríem de continuar sent un país vençut?
- Ens van reduir a província fa tres cents anys, però la violència de les armes ha de ser imprescriptible.
Per què no demanen perdó, els Borbons actuals?

El 1854 es va editar aquest mapa polític

Reflexions

Artur Mas és el **129è** president de la Generalitat de Catalunya

Ja ens han robat l'orgull del passat

Ens deixarem robar també el benestar del futur?

Per què tenir Estat?

Polítiques pròpies d'un Estat

- Fiscals i econòmiques
- Educatives i d'investigació
- Sanitàries i socials
- Culturals i esportives
- Seguretat i diplomàtiques
- Justícia i immigració
- Industrial...

Sense Estat cap política és possible

Avantatges de tenir Estat

- Tenir Estat et fa mereixedor del **respecte** internacional.
- Disposarem d'un seient a les Nacions Unides. Tindrem un comissari europeu. I un lloc al Banc Central Europeu. I també un lloc al consell de ministres de la UE. I ens tocarà durant sis mesos, de tant en tant, la presidència de torn de la UE i el nostre president participarà els consells de ministres europeus. I a la OTAN.
- Amb un Estat Català aconseguirem dues coses:
  - Augmentar la nostra qualitat de vida.
  - Les perspectives de futur seran més positives i optimistes.

Avantatges de tenir Estat

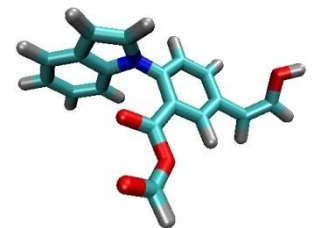
- Podrem reforçar la cultura de l'interès nacional.
- Defensarem el nostre mercat per sobre de les decisions polítiques.
- Disposarem de més facilitats per establir **aliances** europees i globals de cooperació.
- Podrem formar part i **compartir** interessos amb les regions més dinàmiques del món.
- Reactivarem les alternatives de canvi en les persones i no en les superestructures.
- La **creativitat** és desenvolupa millor en llibertat.

Avantatges de tenir Estat

- Podrem impulsar el sistema català de valors: treball, esforç, estalvi, risc, iniciativa, l'esperit emprenedor i la innovació.
- Ens permetrà impulsar millor la llibertat de mercat, la lliure competència i la productivitat.
- Ens podrem convertir en un **país emergent** a l'economia global.
- Desenvoluparem una política **industrial** pròpia invertint en activitats productives i respectuoses amb el medi ambient:

R+D (al voltant del 3,5% del PIB per estar al capdavant dels països innovadors), formació, ciència i tecnologia, finançament, ajuts a la exportació, impulsar les sinergies entre empreses...

Avantatges de tenir Estat

- Tindrem la funció de recaptar, **gestionar i distribuir** els nostres propis recursos (impostos, taxes...)
- Podrem fer inversions reals en serveis sanitaris i socials, hospitals, transports, ports, aeroports, ensenyament i universitats, pensions...
- Implantarem una **administració** més simple, ràpida i propera a les empreses i als ciutadans.
- Impulsarem una **Justícia** eficient i eficaç.
- Podrem exercir un control estricte sobre la immigració, segons necessitats i demanda.

Avantatges de tenir Estat

- Impulsarem el creixement de les nostres millors PIMES perquè esdevinguin realment importants empreses multinacionals.
- Facilitarem la implantació de noves empreses per enfortir el teixit empresarial. Les empreses catalanes **tindran un govern a favor**.
- Ens convertirem en la porta d'Àsia.
Àsia serà la principal fàbrica del món i com que l'Europa de l'euro serà el principal mercat comprador, la mar Mediterrània esdevindrà un dels principals corredors de comerç marítim mundial.

Invertirem en la **façana** marítima per esdevenir una de les zones amb més potencial logístic del món, tant a nivell portuari, com aeroportuari i també de transformació de semielaborats (*com Flandes*).

La logística: el petroli de la Catalunya del s. XXI

- **Com més logístics més lliures.** No hi ha cap ciutat d'Europa que tingui el port, de càrrega i creuers, l'aeroport i un polígon industrial com el de la Zona Franca amb 60.000 treballadors, tant junts.
- El Prat podria ser el primer aeroport de càrrega d'Europa només construint una **quarta pista** dins el mar per poder treballar les 24h.
- Creuers. Ser el primer port del món. L'any 2013 van venir **2,6** milions de viatgers a Barcelona, un 7,9% més en relació al 2012.

La logística: el petroli de la Catalunya del s. XXI

- **Tarragona** es l'altre gran zona logística de Catalunya. En un radi curt disposa del port, l'aeroport de Reus, l'AVE, la petroquímica, i la part turística. Tot això amb un gran potencial de creixement.
- Sector químic. És el sector més important de la indústria catalana. Tarragona té el complex petroquímic més gran del sud d'Europa.
- Milions de turistes visiten Tarragona cada any. La Tàrraco Imperial Patrimoni de la Humanitat, la Costa Daurada, Port Aventura, ...

Catalunya Estat no tindria dèficit de tarifa elèctrica perquè la producció seria més barata

- El director general d'Energia, Mines i Seguretat Industrial, Pere Palacín, ha assegurat que una Catalunya independent **no tindria** un dèficit tarifari elèctric com el que arrossega l'Estat, que supera els 24.000 milions d'euros.
- Palacín ha argumentat que hi ha estudis que mostren que el cost de produir energia a Catalunya és entre un **15% i un 20% inferior** a la mitjana de l'Estat perquè aquí el mix energètic fa un ús menys intensiu de tecnologies actualment més cares com les renovables i té més capacitat nuclear instal·lada, per exemple.
- En una conferència organitzada per l'IESE i Price Waterhouse Coopers sobre la reforma del sector elèctric, Palacín ha carregat contra el **problema cada cop més gran** que representa el mal funcionament del sistema elèctric a l'Estat.

La independència és negoci

- Poder elevar el nivell econòmic propi de cada català i de Catalunya sencera, recaptant menys impostos.
- Cada català podrà disposar de més diners per el seu treball.
- La millora del **benestar** i dels serveis de sanitat, socials, pensions, transports, cultura i ensenyament, esportius,...
- Gaudir de llibertat per a:

**decidir el nostre futur
a la nostra manera i
a la nostra mida**

Dades Econòmiques Catalunya 2013

- Extensió: 31.895 km²
- Població: 7.458.842 habitants
- Llars: 3,8 milions
- PIB: 203.615 milions d'euros, a preus corrents
- PIB per habitant: 27.298 euros, en PPC
- Exportacions: un 33% del PIB

L'any 1990 hi havia 5.000 empreses exportadores i en canvi l'any 2013 ja n'ha 49.000 empreses, 3.000 més que el 2012.

- Total empreses Catalanes : 590.629

Indústria	38.962
Construcció	78.180
Serveis	473.487

Tipus d'empresa Catalana 2013

- El 94,7% són autònoms i micro empreses.

Tipus d'empreses	Assalariats	Total	%
Autònoms	1	322.783	54,7%
Micro	1 - 9	236.266	40,0%
Petita	10 - 49	24.295	4,1%
Mitjana	50 - 199	5.148	0,9%
Gran	> 200	2.137	0,4%
Total CAT 2013		590.629	100%

Sectors				
	Agricultura	2%	Indústria	20%
	Construcció	8%	Serveis	70%

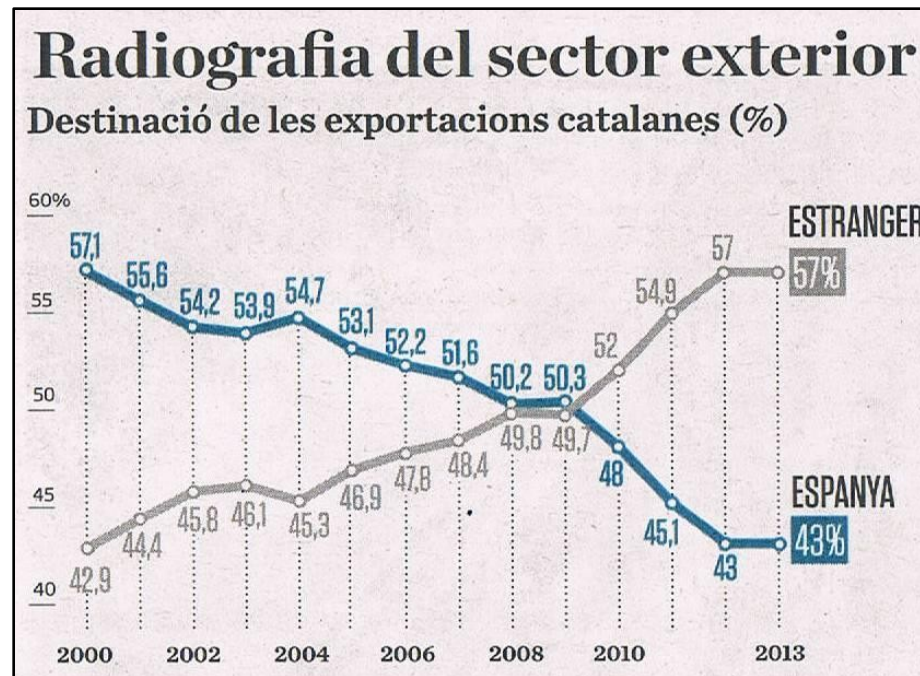
L'exportació catalana ha esdevingut el veritable motor de l'economia catalana

- La mitjana del volum d'exportacions a Catalunya dels darrers cinc anys (2006-2010) se situa en 53.338 milions d'euros, el que representa de mitjana, el 25,7 del PIB.

Empreses i volum d'exportació a Catalunya						
(*) Entre parèntesis, percentatge respecte del total						
Volum d'exportació:	2008		2009		2010	
	Nombre d'empreses (*)	Exportació total (milions d'euros)	Nombre d'empreses (*)	Exportació total (milions d'euros)	Nombre d'empreses (*)	Exportació total (milions d'euros)
Menys de 5.000 euros	2.101 (6,1%)	3,9	2.269 (6,2%)	4,2	2.114 (5,3%)	3,9
Entre 5.000 i 25.000 euros	2.208 (6,4%)	27,6	2.263 (6,2%)	29,5	2.245 (5,6%)	29,2
Entre 25.000 i 50.000 euros	1.107 (3,2%)	39,9	1.134 (3,1%)	40,7	1.082 (2,7%)	38,8
Entre 50.000 i 500.000 euros	3.743 (10,9%)	754,9	3.804 (10,4%)	767,5	3.737 (9,4%)	750,2
Entre 500.000 euros i 5 milions d'euros	3.424 (10,0%)	5.794,3	3.207 (8,7%)	5.356,3	3.233 (8,1%)	5.466,4
Entre 5 milions i 50 milions d'euros	1.097 (3,2%)	15.291,8	996 (2,7%)	13.854,7	1.074 (2,7%)	15.308,2
Entre 50 milions i 250 milions d'euros	121 (0,4%)	11.395,8	92 (0,3%)	8.984,8	114 (0,3%)	11.298,7
250 milions d'euros o més	17	12.084,3	13	8.340,8	16	10.415,8

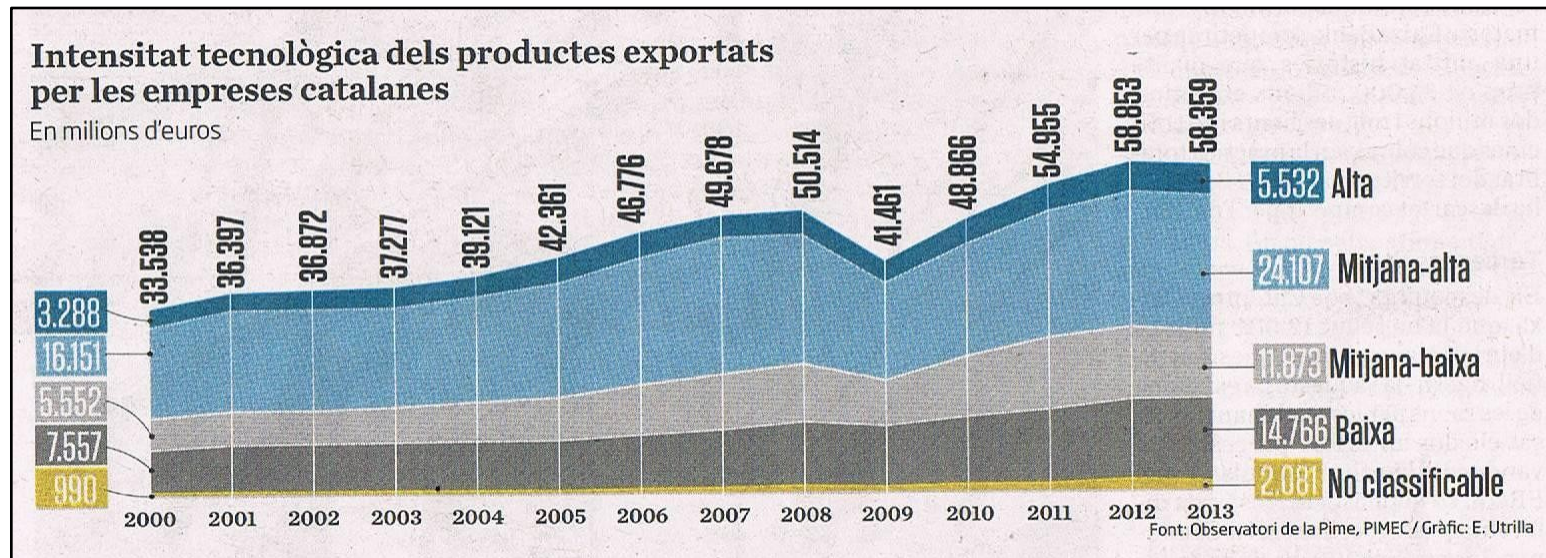
Les exportacions catalanes redueixen la seva dependència de la resta d'Espanya

- S'amplia la diferència entre el que s'exporta a Espanya (43%) i el que va a la resta de països (57%).

Intensitat tecnològica dels productes exportats per les empreses catalanes

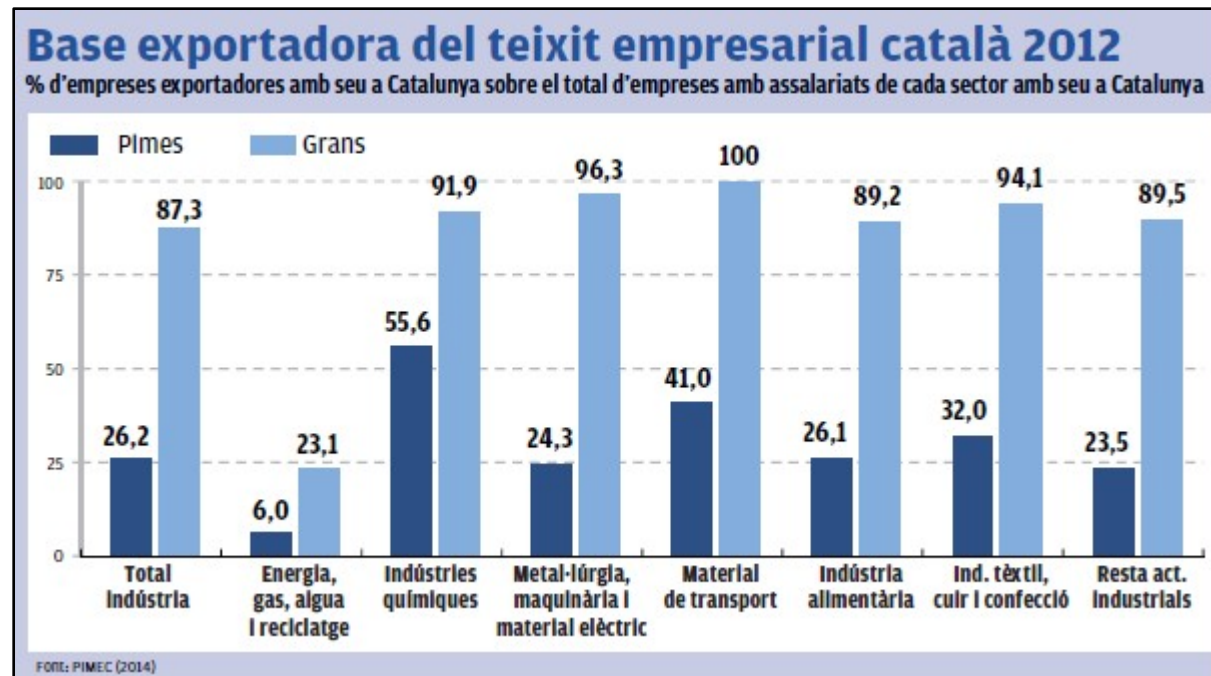
- Destins. El pes dels emergents en l'exportació s'ha duplicat des de l'any 2000.

Exportar per sobreviure

- El 26% de les pimes industrials venen a l'estranger, un 2% més que un any abans.

Atracció d'inversions internacionals

- Les inversions internacionals a Catalunya segueixen anant com un tro, segons el baròmetre elaborat pel diari britànic *Financial Times*.

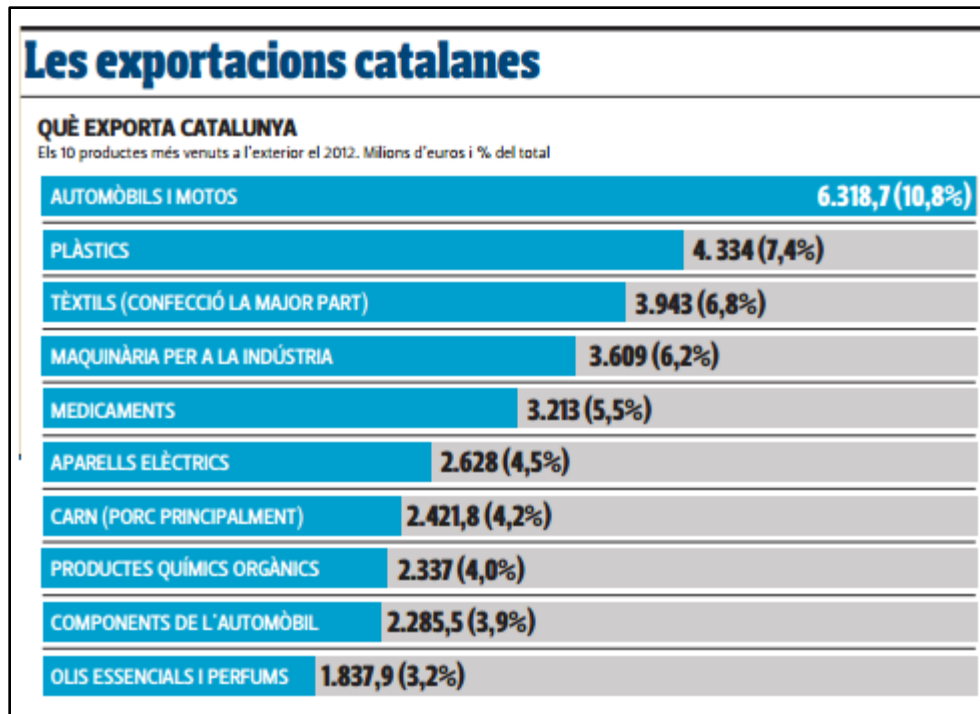
Atracció de noves inversions a Europa per àrees econòmiques

FONT: FDI MARKETS FINANCIAL TIMES
*En milions d'euros

	Nombre de projectes	Volum d'inversió*	Llocs de treball
1 South East (Gran Bretanya)	343	6.775	16.847
2 West Midlands (Gran Bretanya)	47	2.760	6.725
3 Irlanda	142	2.740	9.774
4 Catalunya	91	2.170	7.427
5 Escòcia	92	2.090	6.102
6 West-Nederland	76	1.430	3.400
7 Comunitat de Madrid	51	1.420	1.758
8 Illa de França	100	1.360	6.719
9 Finlàndia del Sud	86	1.185	1.463
10 Rin del Nord-Westfàlia (Alemanya)	155	1.035	5.560

Què és el que més agrada de Catalunya?

- Química, vehicles, maquinària i alimentació representen el 71% del que s'exporta.

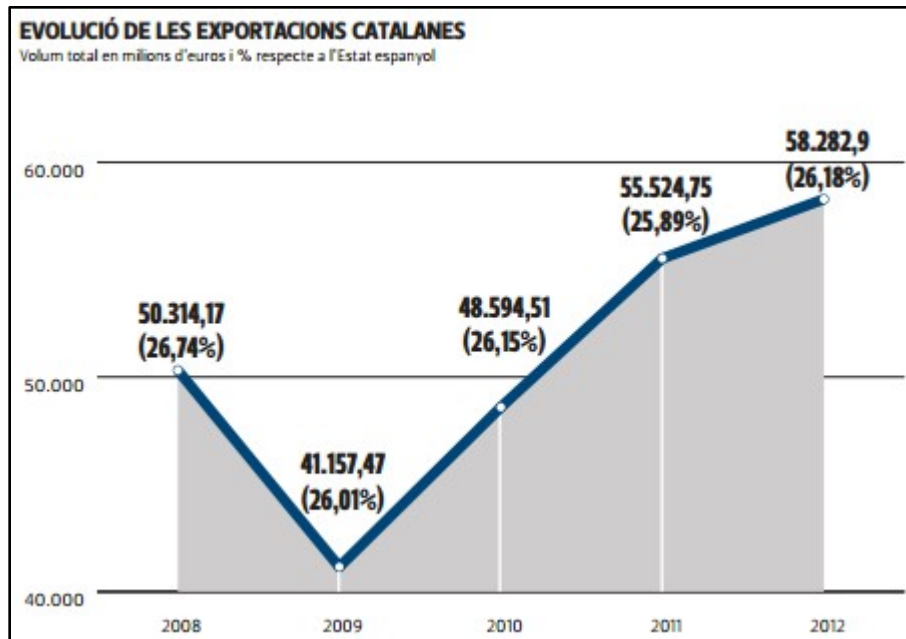

Les multinacionals
han estirat
el carro
de la
internacionalització
catalana

Catalunya necessita PIMES que exportin i estirin l'economia

- El comerç exterior és des de fa dos anys el tractor de l'economia catalana. El 26% de les exportacions de l'Estat provenen de Catalunya.

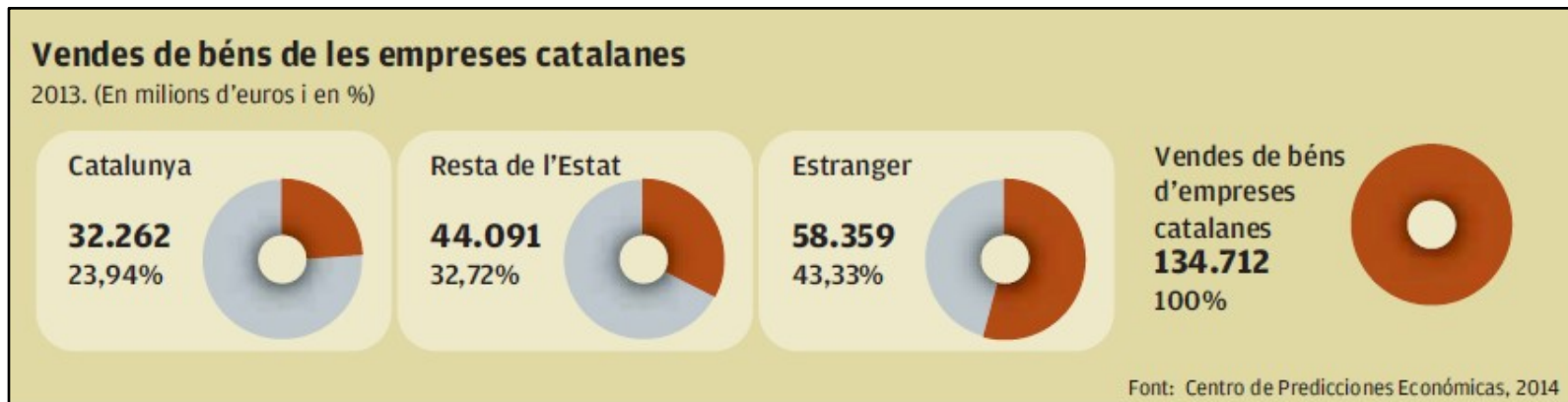

La Xina
ha doblat
les compres de
producte català
en només
cinc anys

Catalunya cada vegada menys dependent del mercat espanyol

- Les vendes a l'estranger ja catalitzen el 43% dels bens i serveis de les empreses catalanes, mentre que la resta de l'Estat n'acapara un 32,7% i el consum intern català, gairebé un 24%.

La inversió en recerca de Catalunya

- La despesa catalana en R+D en percentatge del PIB es del 1,63% a l'any 2010.
- La mitjana de la UE es del 2% del PIB.
- “S’ha avançat molt en el sector públic, però el sector privat no ha fet els deures en R+D” diu Montserrat Vendrell, directora general de Biocat.
- “Estic decebuda amb la retallada en recerca del govern espanyol” es queixa Máire Geoghegan-Quinn, comissària de Recerca, Innovació i Ciència de la UE.

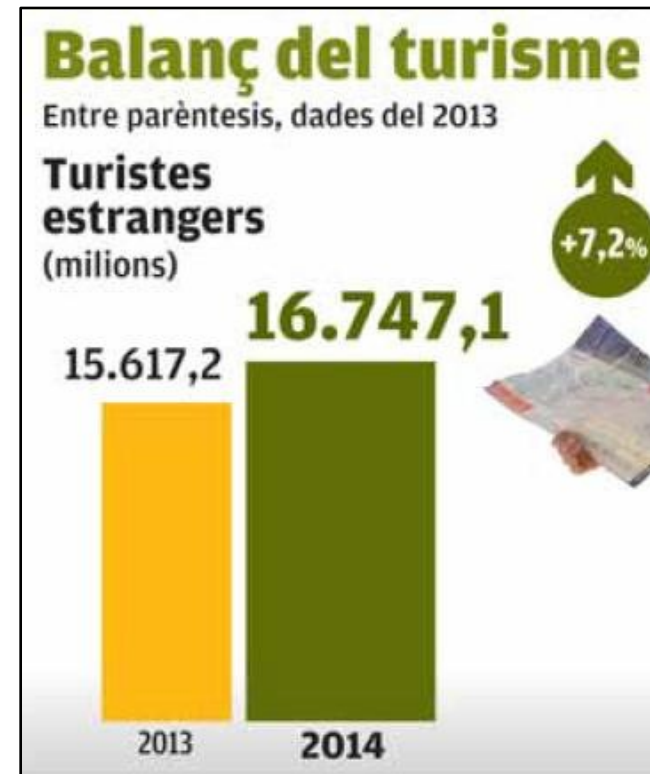
Dades Econòmiques de Catalunya

- Catalunya concentra el 70% de la inversió japonesa, el 60% de la nord-americana i el 46% de la britànica.
- En un radi curt, Barcelona disposa d'una dotzena d'universitats i de importants infraestructures tecnològiques com el supercomputador Marenostrum i el laboratori de llum del sincrotró. És l'única ciutat que te dues escoles de negoci, entre les primeres 10 del món.
- Som la primera regió **agroalimentària** de tot Europa.
- Societat civil: tenim 43.000 fundacions, 4.500 cooperatives, 7.000 entitats culturals, 1.800 societats anònimes laborals i fins a 700.000 persones que participen en tasques de voluntariat.
- Xarxa hospitalària amb 215 hospitals i 31.000 metges.

El turisme no falla i torna a batre rècords

- 16,7 milions de turistes de països estrangers van visitar Catalunya l'any passat.
- Aquest turistes van fer una despesa de 15.000 milions d'euros, 866 més que l'any anterior.
- Destaquen en primer lloc el francesos, després els anglesos, alemanys, italians i russos.
- El sector turístic ocupa a 410.857 treballadors.

Com és Catalunya?

- **Catalunya** (7,4 milions d'habitants)

Tenim una reconeguda tradició industrial i comercial de segles.

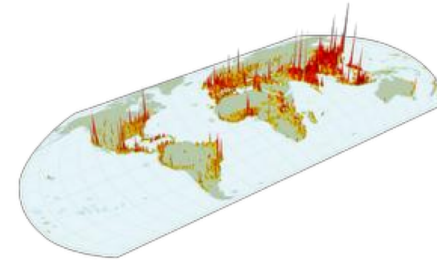
Som un pol turístic de primer ordre mundial.

Tenim història, cultura, capacitat d'innovació, esperit de treball, grans escoles de negocis, i una economia molt diversificada.

Què volem ser els propers 5-10 anys? La resposta depèn de nosaltres, no d'Espanya.

Només ens cal un Estat que lideri el canvi

Les Megaregions

- Les Megaregions son les noves unitats naturals de creixement que agrupen i que comprenen **xarxes** de ciutats, comarques i de regions que estan econòmicament i comercialment integrades.
- Avui el món hi ha 191 estats però són aquestes **40 megaregions** les que impulsen l'economia global.
- A l'any 2005 a les 40 megaregions vivia 1/5 part de la població total del món, es produïen les 2/3 parts del PIB mundial i es generava el 85% de tota la innovació que s'elabora a nivell mundial.
- Les grans multinacionals miren mapes lumínics quan estudien on s'han d'ubicar les seves plantes de producció (cas IKEA).

Les Megaregions europees

(Font: Fermed - News 7)

Megaregions, els motors del creixement econòmic

MEGAREGIONS ANY 2005		POBLACIÓ	PIB
Criteri d'ordenació: volum d'activitat econòmica		Milions d'habitats	Bilions USD
1	Greater Tokyo	55	2.500
2	Boston - Washington	54	2.200
3	Chicago - Pittsburg	46	1.600
4	Amsterdam - Rotterdam - Ruhr - Flandes - Lille	59	1.500
5	Osaka - Nagoya	36	1.400
6	London - Leeds - Chester	50	1.200
7	Milà - Torí - Roma	48	1.000
8	Charlotte - Atlanta	22	730
9	South California	21	710
10	Frankfurt - Stuttgart - Mannheim	23	630
11	València - Barcelona - Marsella - Lió	25	610
12	Toronto - Buffalo - Chester	22	530
13	Seül	46	500
14	Nord Carolina	13	470
15	Florida	15	430
33	Lisboa - Porto - La Corunya	10	110
39	Madrid	6	100

(Font: Richard Florida - Les ciutats creatives i Ramon Tremosa, Catalunya: país emergent)

La Megaregió Eurosunbelt

- La megaregió Barcelona-Liò, anomenada *Eurosunbelt*, que a l'any 2005 va generar un PIB de 610 bilions de dòlar i comprenia una població de 25 milions d'habitants, està en el lloc número onze del món i cinquè d'Europa. Una potència **turística** mundial a banda d'una potència **industrial**.

Eurosunbelt

Àsia ja
es la
fabrica
del món

EURAM: l'euro regió de l'arc mediterrani

- Catalunya i el País Valencià són el motor econòmic espanyol. Un milió de pimes al voltant de clústers industrials, a l'any 2006.
- Les exportacions de béns conjuntes del tres territoris van suposar l'any 2003 el 40,6% enfront tant sols el 10,9% de Madrid.
- Entre 1992 i 2002 s'han multiplicat per sis les exportacions de béns catalanes.
- Catalunya és avui una potència exportadora a nivell mundial.

Simulació de creixement per Catalunya (model VAR)

Quadre 5.3
Impacte sobre el PIB de Catalunya
d'un increment de les inversions l'any 2003

Inversió addicional (% PIB 2003)	Inversió addicional (milions euros)	PIB addicional 2003	Nou PIB 2003	Increment PIB 2003
0,5%	764	1.008	153.712	0,7%
1,0%	1.527	2.016	154.720	1,3%
1,5%	2.291	3.024	155.728	2,0%
2,0%	3.054	4.031	156.735	2,6%
2,5%	3.818	5.039	157.743	3,3%
3,0%	4.581	6.047	158.751	4,0%
7,56% (*)	11.544	15.239	167.943	10,0%

Notes: El PIB de l'economia catalana l'any 2003 fou de 152.704 milions d'euros.
(*) % dèficit fiscal de l'any 2002 segons Alcaide i Alcaide (2003)
Xifres en milions d'euros.

**Cost
d'oportunitat**

Simulació de creixement a l'EURAM

(model VAR)

Quadre 5.7

Impacte sobre el PIB de l'EURAM d'un increment anual de les inversions en el període 1995-2003

Inversió addicional (% PIB 2003)	PIB addicional 2003	Nou PIB 2003	Increment PIB 2003
1,0%	23.673	283.813	9,1%
2,0%	47.345	307.485	18,2%
3,0%	71.278	331.418	27,4%

Poder
generar
més
volum
de
riquesa

*Notes: El PIB de l'economia de l'EURAM l'any 2003 fou de 260.140 milions d'euros.
Xifres en milions d'euros.*

Resultats sobre la simulació

- Si la totalitat del dèficit fiscal de l'any 2002 hagués romàs a Catalunya i s'hagués invertit en infraestructures, l'any 2003 el PIB català hauria estat un **10%** superior.
- Si s'hagués produït un increment de la inversió pública en el període **1995 – 2003** equivalent la **3%** del PIB anual, el PIB per càpita de l'EURAM s'hauria situat al voltat del **120%** de la mitjana comunitària.

El PIB per càpita del **País Valencià** hauria superat la mitjana europea i el de **Catalunya** i les **Illes Balears** hauria estat similar al de l'Emília-Romanya i la Llombardia (al voltant **130%** de la mitjana).

Això hauria permès a Catalunya apropar-se a les regions europees més riques en termes de PIB per càpita.

Consideracions Finals

- L'EURAM es el **principal eix econòmic** de l'Estat espanyol amb un milió de PIMES al 2006 (un 32,5%) al voltant de clústers industrials.
- Entre el anys 1997 i el 2003 la comunitat de Madrid, que només representa l'1,6 % de la superfície de l'Estat s'ha emportat entre el **25** i el **30%** de tota la despesa pública del Govern central.
- La dotació d'infraestructures de l'EURAM és clarament insuficient per a **competir** en condicions d'igualtat amb els altres països.
- L'intervencionisme de l'Estat espanyol en aquest darrers any ha perseguit de manera insistent l'objectiu que Madrid passi a ser la locomotora econòmica d'Espanya en **detriment** de Catalunya.

Consideracions Finals

- Els tres territoris de l'EURAM van aportar entre 1991 i 1996 el **90%** del fons per repartir a la caixa central.
La Comunitat de Madrid no va patir dèficit fiscal, saldo zero.
- Si el dèficit fiscal del període 1995 – 1998 s'hagués invertit íntegrament en infraestructures a Catalunya, l'any 2000 el PIB hauria pogut ser d'un **32%** superior. *(Ros, Tremosa i Pons, 2003)*
- Aquest **gran esforç** solidari de Catalunya encara no serveix perquè les regions menys productives de l'Estat espanyol s'acostin a Europa, sinó perquè només Madrid creixi de forma espectacular.
- Les transferències fiscals públiques **són ineficients** per estimular el creixement econòmic. Les regions menys desenvolupades accepten racionalment de romandre subdesenvolupades mentre continuï el caràcter estable de les subvencions.
(Banc d'Espanya. Document de treball "Rational underdevelopment" 0114/201)

Catalunya VS Espanya

■ Quin podrà ser l'enfocament de Catalunya?

Ser la porta logística d'Àsia amb transformació de qualitat.
Ser líders en biomèdica, farmacèutica i agroalimentari.
La fàbrica de petits bens de qualitat per tot el món.
Líders en turisme cultural i de qualitat.

■ Quin és l'enfocament d'Espanya?

Ser líders de la gran banca europea o mundial.
Subministradors de serveis per Amèrica llatina.
Ser la Florida del sud d'Europa.

Els enfocaments són molt diferents, i per tant, l'estat espanyol on posarà els pocs recursos de que disposa?

Estats europeus amb èxit

- **Finlàndia** (5,2 milions d'habitants)

Els 90 depenien pràcticament de les relacions comercials amb la URSS i amb el final d'aquesta es van haver de reorientar.

Van apostar per la tecnologia de la comunicació amb **Nokia** com a vaixell insígnia del país, i la innovació tecnològica com a motor continu.

També hi destaca un **diàleg** constant entre els agents socials i laborals, pels grans canvis de país.

Tenen el sistema educatiu més avançat del món.

Enfoc: Ser líder en telefonia mòbil

Estats europeus amb èxit

- **Holanda** (16,7 milions d'habitants)

L'agricultura representa el 2% de la seva producció nacional (flors) i la indústria el 14%.

Ha orientat el país al serveis, bàsicament financers, comercials i de comunicacions.

S'ha convertit en la **plataforma** logística d'Amèrica, i Àsia a Europa amb Róterdam com el port més gran d'Europa i segon del món.

Fort grau d'enteniment entre sindicats, empresaris i administració.

Enfoc: Ser líder en serveis europeus

Països semblants a Catalunya

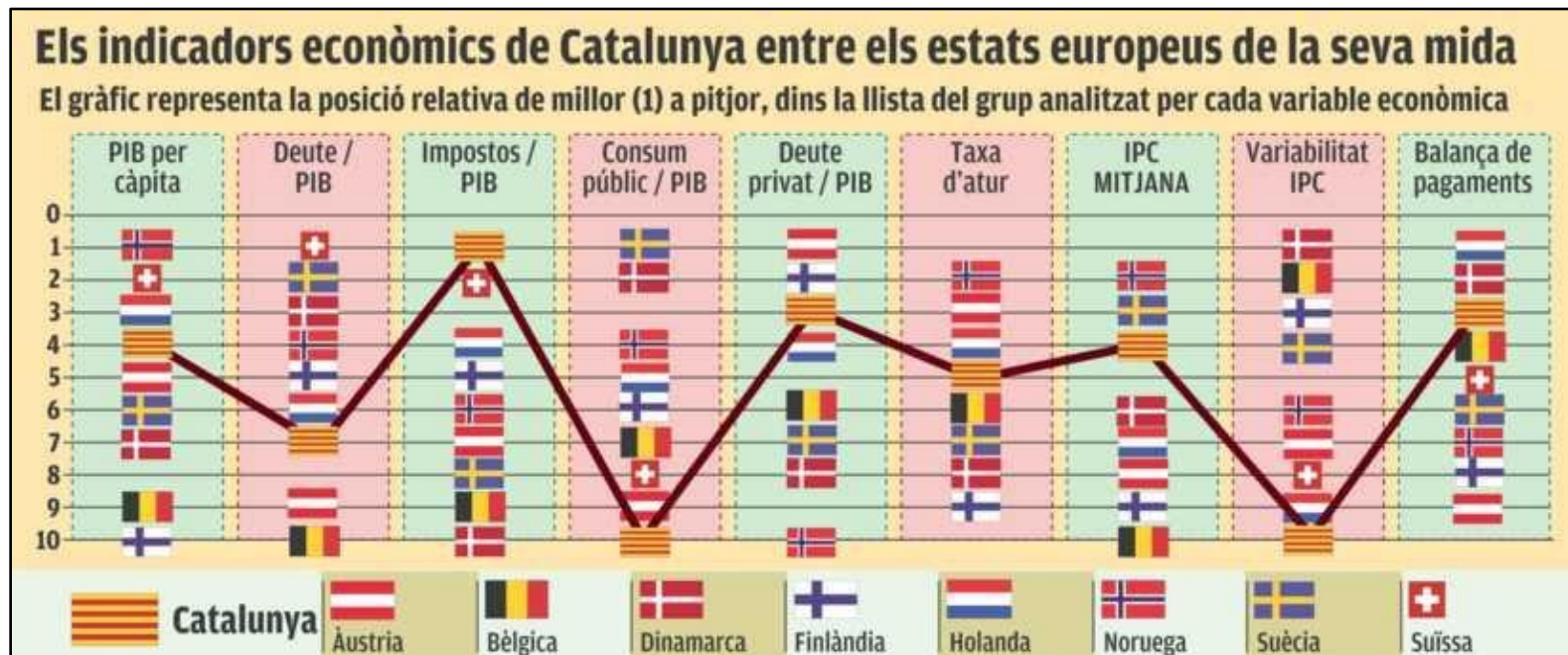
- Estats de dimensions similars o d'alguna manera propers a Catalunya són:

Irlanda, Suècia, Noruega, Finlàndia, Dinamarca, Suïssa, Portugal, Holanda, Àustria, Eslovàquia, Israel...

- **Croàcia** es va independitzar el 1991 i ja ha multiplicat el seu PIB per tres.
- **Eslovènia** també es va independitzar el 1991 i ha multiplicat el seu PIB per set.
- **Estònia**. El seu PIB passà a ser de 6.190 milions de dòlars l'any 2001, als gairebé 17.000 milions de l'any 2006. En 5 anys, van fer-se quasi 3 vegades més rics.

Països amb bona confitura

- Diversos estudis mostren que són estat petits, i no pas grans, els que en general presenten millors índex de benestar i són més àgils per sortir de la crisi.

Catalunya, preparada per anar sola

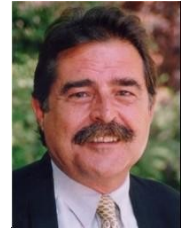
- El premi Nobel d'Economia 2004, el noruec Finn Erling Kdyland va assegurar en una conferència al Parlament que,

“No seria sorprenent que un govern català independent tingués més facilitat per demostrar **la seva credibilitat** que no pas el govern espanyol, davant els mercats financers que compren deute públic”.

“Si la nació catalana assolís la independència, es podria crear el mateix clima de confiança que va permetre a Irlanda créixer espectacularment durant 20 anys”

Catalunya, preparada per a ser Finlàndia

- Agustí Ullied, professor d'Economia d'ESADE, considera que,

“Catalunya té tots els ingredients per fer un gran canvi de model productiu que li permeti superar la crisi i afrontar els nous reptes de l'economia globalitzada”.

“Catalunya, en ser un país molt cohesionat i amb un coneixement dels seus punts dèbils i forts, podria iniciar la seva gran revolució amb molta facilitat, com va fer Finlàndia”

- Un canvi de model, per cert, que l'Estat espanyol en la seva composició actual no estaria en condicions de fer segons els experts, ja que la societat té interessos massa dispersos i no existeix una cohesió social i econòmica tan forta com a Catalunya.

Entre el desig i la realitat

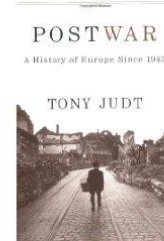
- Elisenda Paluzie, degana de la Facultat de Ciències Econòmiques de la Universitat de Barcelona, remarca que:

És una evidència que l'economia de Catalunya és **més potent** que la de l'Estat espanyol en el seu conjunt.

El PIB per habitant és més elevat, l'estructura productiva és més diversa i més oberta a l'exterior, i la capacitat fiscal és més gran. Per tant, lògicament ja es presenta ara més solvent a ulls dels mercats financers.

En una Catalunya sobirana **la solvència** es reforçaria més perquè desapareixeria l'espoli fiscal i es faria una política financera pròpia adaptada a les necessitats del país.

El diagnòstic de Tony Judt

- L'historiador anglès Tony Judt, un dels intel·lectuals més sòlids, honestos i suggerents de la nostra època, en el seu llibre **Postwar** diu:

El 1993, Catalunya, una de les disset comunitats autònomes espanyoles, representava una cinquena part del PIB espanyol.

Cap allà anava a parar prop d'un quart de la inversió estrangera que rebia el país, gran part a Barcelona, la seva potent capital; la renda per càpita en el conjunt de la regió estava més d'un vint per cent per sobre de la mitjana espanyola.

Si Catalunya fos un país independent, es trobaria entre els més pròspers del continent europeu.

El federalista Bernaldo de Quirós

- España puede estallar. El régimen autonómico, el famoso café para todos, ya no se tiene en pie. Es un sistema en **quiebra** que puede acabar empujando Catalunya a la independencia. Una independencia que es más factible de lo que la gente piensa. El incentivo se ha debilitado en Catalunya, porque la **transferencia** de rentas a la España meridional es excesiva.

El malestar catalán es fácil de explicar:

Catalunya no tiene **los beneficios** de la capitalidad – Madrid se ha transformado en una gran capital planetaria – y su economía se halla muy sometida a los riesgos de la globalización.

El pequeño empresario que se **desloma** para vender en el extranjero observa, atónito, que en el sur hay quien se pasa la tarde jugando tranquilamente al dominó gracias al subsidio del Estado.

Quien no entienda el problema está ciego.

La contundència de Kenneth Rogoff

- L'ex-economista en cap del Fons Monetari Internacional i actual professor de la Universitat de Harvard, Kenneth Rogoff, considera que Catalunya seria un dels països més rics del món si fos independent.
- Rogoff ha fet les declaracions en una entrevista a la revista *Capital*, quan el periodista li pregunta si el govern de Zapatero ha fet el suficient per combatre la crisi.
- “Es necessiten mesures importants, particularment en el mercat laboral. Espanya, no obstant això, és un país amb nombroses fortaleses i no es pot comparar amb altres països. Té multinacionals que són excel·lents, **té regions com Catalunya que, aïllada, seria un dels països més rics del món...**”, assenyala l'economista entre els factors positius.

Com més petits, millor? (1)

- Sota el títol “**Allò petit és bonic, sexy i exitós: per què la independència de Gal·les i altres nacions té sentit econòmic**”, l'economista de la Universitat de Harvard posa de relleu els avantatges que comportaria per als Països Catalans tenir un estat propi.
- Adam Price compara l'evolució i el creixement econòmic dels països petits respecte dels estats grans, i mostra com els més petits hi surten guanyant.
- Fins i tot en els darrers tres anys, en què la crisi ha impactat amb especial força a la Unió Europea, l'economista exposa que els països petits **s'han vist afectats en menor mesura** per aquest context.

Com més petits, millor? (i 2)

- Els països petits, en l'actual context de globalització econòmica, estan més orientats a l'exportació de forma natural, a causa de les petites dimensions dels seu mercat interior; les seves societats estan més cohesionades; i poden adaptar-se amb més rapidesa als canvis constants dels mercats.
- En una situació de pau i obertura comercial, els països petits que sàpiguen internacionalitzar el seu mercat tenen molts avantatges perquè conserven intacta la seva capacitat de satisfacció de les preferències democràtiques.
- Quan els estat petits són viables, el lliure comerç promou l'autonomia regional i les secessions, creant nous estats a partir d'altres més grans però menys efectius.

Dels deu països més “feliços” del món, només un és de la zona euro

- *The Economist* va treure el 21 de desembre del 2012 la llista dels **millors països on viure** tenint en compte tots els factors de benestar d'una persona (bàsicament salut, educació, esperança de vida, renda per càpita, etc.).
- Els quinze primers països són: Suïssa, Austràlia, Noruega, Suècia, Dinamarca, Singapur, Nova Zelanda, Holanda, el Canadà, Hong Kong, Finlàndia, Irlanda, Àustria i Bèlgica.
- Els països europeus que ara es troben entre els 15 primers són demogràficament **petits**, amb exèrcits modestos i amb idiomes oficials com el noruec, el finès, l'holandès, l'irlandès o fins i tot el retoromànic (Suïssa).
- Dels deu primer d'aquesta llista només un, Holanda, és a l'euro.

La innovació i emprenedoria de Catalunya és impressionant però Espanya la bloca

- Cap país, ni gran ni petit, no és immune a la crisi. Però si mirem els reptes més acusats i a llarg termini que té al davant l'economia catalana, el cert és que l'status quo constitucional espanyol imposat és un greu obstacle per a Catalunya.
- Les bases de l'economia catalana, els seus nivells d'innovació i emprenedoria son impressionants fins i tot a nivell global.
- El problema està en la manca d'inversió en les infraestructures públiques que pateix el país degut en gran part a l'espoliació fiscal a què es veu sotmès.
- Vol dir que els avantatges naturals de Catalunya no es poden desenvolupar i es veuen sospitosament blocats per una Espanya que ni fa ni deixa fer.

The New York Times: “Els beneficis de la independència de Catalunya són enormes”

- **Un espoli fiscal inèdit a Europa.** “Edward Hugh, un economista independent, estima que un 10% del PIB català marxa de Catalunya per sufragar les despeses d'altres regions espanyoles, a través dels impostos recaptats pel govern central de Madrid”.

Segons NYT “la limitada autonomia fiscal de Catalunya contrasta amb la regió pròspera del país Basc” que compta amb el concert econòmic.

- **Els beneficis de la independència de Catalunya són enormes.** Finalment, NYT escriu en el seu article que “els beneficis de la independència a llarg termini són enormes, però hi ha costos en el curt termini, que moltes persones no estan disposades a assumir”.

Un assessor del govern alemany defensa el dret de secessió de Catalunya

- El professor Roland Vaubel diu que els beneficis de la independència superen els perjudicis.
- “El dret de secessió és necessari per a tenir les unitats polítiques que reflecteixin les preferències dels ciutadans”. Ho diu el prestigiós economista Roland Vaubel, assessor del Ministeri d'Economia del govern alemany i professor de la Universitat de Manheim.
- El mes passat va publicar un estudi, titulat, **L'economia política de la secessió a la Unió Europea**, que analitza els processos d'independència a l'Europa occidental, posant atenció sobretot a Catalunya i a Escòcia.
- Vaubel considera que els guanys d'aquests processos seran més grans, per a totes les parts, que no els inconvenients.

Una Catalunya independent seria viable, dins i fora de la UE

- El número tres de l'Associació Europea de Lliure Comerç EFTA, de la que en formen part Islàndia, Noruega, Suïssa i Liechtenstein, ha explicat a l'ACN que una Catalunya independent **seria viable** si garantís el manteniment dels seus mercats exteriors i les condicions d'exportació que té actualment.
- En aquest sentit, Georges Baur adverteix que ser fora de la Unió Europea podria dificultar les coses a Catalunya sobretot en l'àmbit institucional, **si bé no tant a escala comercial**, ja que la rigidesa que a vegades presenten les institucions sovint **queda diluïda** pels interessos econòmics dels estats membres.
- En cas que la UE tanqués la porta comercial, diu Bauer, una alternativa seria formar part d'altres associacions com l'EFTA.

Catalunya “més pròspera” amb un Estat propi segons del Deutsche Bank

- Ho afirma un estudi del Deutsche Bank, que conclou que tant una Escòcia independent com una Catalunya independent **han de guanyar un grau substancial de prosperitat gràcies a la independència.**
- S'afirma en l'informe, publicat el 6 de febrer amb el títol: *Better off on their own? Economic aspects of regional autonomy and independence movements in Europe.*
- L'estudi del banc detalla que amb la secessió desapareixerien les transferències fiscals a d'altres parts de l'Estat espanyol i que, per tant, l'Estat català tindria una capacitat econòmica molt **més solvent** que l'actual, dins del marc espanyol.
- En el cas d'una Catalunya independent, el Deutsche Bank reconeix que l'economia registraria **una millora.**

El negoci de la independència

El negoci de la independència (1)

- La independència comporta sempre i en tot lloc tantes **oportunitats de negoci**, que no trigarem a veure com alguns dels que passen pels més acèrrims opositors s'hi apunten amb delit.
- Arribat l'hipotètic cas, la independència seria un pastís. **Hi hauria molt a repartir**. Comportaria un nombre indeterminat però gens menyspreable de nous milionaris. O de milionaris que s'enriquieren més enllà del que amb l'estatus actual poden somiar.
- Estaria per determinar si el negoci fóra només per a uns quants o per a la nació, entesa com a conjunt de ciutadans, però que hi hauria molt a repartir sembla del tot evident

El negoci de la independència (2)

- Per si algú vol exemples, començarem per les concessionàries de la gran obra pública. També hi haurà les grans transformacions del mapa de sectors clau com l'energia o la banca.
- La independència de Catalunya comportaria la posada en marxa de nous reguladors:

El Banc de Catalunya, l'ens supervisor del Mercat de Valors, l'ens supervisor del Mercat de Telecomunicacions, l'Autoritat Catalana de Defensa de la Competència, els ens gestors dels ports i aeroports, l'Administrador d'infraestructures Ferroviàries, l'Agència del Medicament, l'Agència de Seguretat Alimentària i Nutrició, de les xarxes de l'energia...

El negoci de la independència (i 3)

- No cal dir que la independència comportaria la convocatòria d'uns quants **milers de places de funcionaris**, a més dels corresponents mitjans i alts càrrecs, ja que el nou estat proveiria tots els serveis que avui són en mans de l'Estat central espanyol.
- Finalment, el tema cabdal del **creixement econòmic**, via exempcions fiscals i vacances fiscals a les empreses que s'instal·lessin a Catalunya.

Així va créixer Irlanda.

I les multinacionals?

- Tots els que hem treballat en empreses multinacionals sabem que el fet de la independència de Catalunya en sí mateix no afectarà per a res les decisions estratègiques d'aquest tipus d'empreses.
- S'han de comptar amb **els beneficis** que comportaria l'aterratge d'empreses que haurien d'instal·lar-se aquí per imperatiu legal i amb llocs de treball inclosos.
- Vindrien Telefónica i els altres operadors de telecomunicacions, Endesa (en la seva versió catalana), BBVA, Santander, la banca estrangera, les petroleres, les companyies d'aviació, Microsoft, Apple, IBM, etc.

I les multinacionals?

- Totes aquestes empreses ara liquiden impostos a Madrid, on tenen la central per a Espanya, fet que provoca que la nostra balança fiscal quedi greument perjudicada. Aquestes empreses correrien a **instal·lar** la seva central per a Catalunya.
- O algú pensa que renunciarien al 20% del que ara significa Catalunya per al mercat espanyol?
- Dit això cal preguntar-se:
Faran grans **inversions** les empreses estrangeres en una Espanya que, durant els propers anys (com a mínim deu), estarà intervinguda i submergida en una crisi permanent?

La rendibilitat de la independència de Catalunya

- Tindrem una situació de cooperació a cost zero. També hi haurà continuïtat en totes les infraestructures (no hi ha guerra).
- Serà una gran oportunitat econòmica. **La fi de l'espoli fiscal.** La nova despesa generarà molts lloc de treball (increment de renda) i beneficis a Catalunya (seran recursos addicionals).
- Un nou estat donarà la possibilitat de crear una nova administració més petita i més eficient.
- Inversió amb horitzó infinit. Aspectes intergeneracionals. Un gran benefici per les **utures generacions.**

Reflexions

Estratègies de futur: competitivitat i productivitat

- El sistema d'homogeneïtzació de lleis i regles **imposades** per l'estat espanyol és molt pernicios.

Universitats, AENA, convenis col·lectius, sanitat ...

- Administració. Reduir la reglamentació i la burocràcia administrativa.

Si no som capaços de tenir un sistema més flexible, qui vindrà a treballar a Catalunya?

- Sistema educatiu. Fomentar que els nens tinguin idees, esperit crític i valorar el seu esforç.

Estratègies de futur: competitivitat i productivitat

- Sistema judicial. Molt **millorable**. Manca de seguretat jurídica entre altres raons per poder tenir empreses punteres.
- Sistema financer. S'ha de canviar. És molt difícil que et donin un crèdit per una idea (Google, Facebook ...)
- Sistema laboral. Adaptar-lo al segle XXI (convenis, comitès...)

**El més greu es no poder decidir sobre les regles del joc
Només ho podrem fer si tenim l'Estat**

Els catalans en general som molt competitius
Només ens ho hem de posar fàcil

Estratègies de futur: *workfare* contra *welfare*

- El sobiranisme català potser convindria que se significués, no tant per la garantia d'un millor benestar derivat d'una major despesa social, com per una millor capacitat de **construir** polítiques pròpies, de **creació** de capital humà i **teixit** social nous.
- No buscar convèncer també als nouvinguts que donar suport a la sobirania els garantirà viure millor, sinó que així el **model** productiu serà més robust, menys dependent, i podran treballar millor.
- No tant per la via del *welfare* com la del *workfare*.
- No tant per la via de subsidis més elevats com d'una feina més **productiva** i així més ben **retribuïda**.

La Hisenda pública de Catalunya com a Estat

- D'una banda, considerem que es manté l'estructura impositiva i la pressió fiscal de l'Estat espanyol i, d'altra banda, partim del nivell i l'estructura de despesa que el Govern central ha fet aquests anys.

Viabilitat fiscal de Catalunya com a Estat (milions d'euros)						
	2006	2007	2008	2009	Mitjana (*) 2006-2009	% s/PIB
Ingressos addicionals	49.270	53.915	46.920	40.877	49.018	25,6
Despeses addicionals	30.304	32.844	35.339	39.955	35.400	18,5
GUANY	18.966	21.071	11.581	922	13.617	7,1

(*) En euros constants de 2009

Si Catalunya esdevingués un estat independent, no hauria de seguir necessàriament aquestes pautes impositives i de despesa.

Quin model econòmic volem? (1)

- No cal gaire imaginació: és qüestió de saber on volem anar.
- Madrid no sap si vol ser la capital d'un modest país europeu o de tot Llatinoamèrica.
- La dreta espanyola **s'emmiralla** en Amèrica: considera que la llibertat d'horaris, la flexibilització laboral i la reducció d'impostos ho curen tot, que els bancs han de dominar l'economia i que la riquesa es crea comprant i venent.
- L'esquerra espanyola sembla que vulgui una societat en què els governs **ho controlin tot** però on ni ells ni ningú no manin gens.

Quin model econòmic volem? (i 2)

- Europa és casa nostra i els valors europeus són els nostres.
  - Quan es va constituir la Mancomunitat, el model que tenien al cap els seus dirigents era **l'alemany**: cultura, telèfons, escoles professionals i laboratoris industrials.
  - És un model basat en la tecnologia, que desconfia dels financers, amb impostos elevats i serveis públics potents, on els horaris comercials estan regulats, els sindicats participen en la direcció de les empreses i els grups de pressió més importants són els ecologistes i els industrials.
- És el model que ha acabat **trionfant** a Europa perquè és el que crea riquesa.

Com es podrien repartir els diners de l'espoli?

%	Import milions d'euros	Una proposta per a la Catalunya Estat
14%	2.400	Competències d'Estat Contribució a la Unió Europea, ambaixades i reduir el deute públic
16%	2.700	Noves infraestructures Ports, aeroports, trens, metros, carreteres, escoles, universitats, centres d'investigació, biblioteques, plataformes logístiques...
20%	3.500	Reduir impostos L'impost de Societats L'IRPF en tots els seus trams
15%	2.436	Polítiques socials Salut, educació, beques, hospitals, CAPs, metges, R+D+i, ajudes per la dependència, centres de dia, llars de jubilats...
35%	6.000	Pensions Increment de les pensions en un 10% Fons Català de Reserva de Pensions del 1% del PIB per llei Reducció cotitzacions, empresai treballador, S. Social del 10%
100%	17.036	+ 36.133 = 53.169 milions d'euros

Cercle virtuós de la fi del dèficit fiscal

- Impacte net. El dèficit fiscal tot a despesa pública.
- L'impacte de la fi del dèficit fiscal. Estimar quina seria la conseqüència d'anular el dèficit fiscal, imputant-lo tot a despesa pública.

Estat Català = Increment d'un 37% del PIB català

Iniciatives d'estímul fiscal → El multiplicador fiscal

Joan Costa i Font, professor de la London School of Economics

- Un benefici **extraordinari**. Per fi Catalunya puguen aprofitar tota la seva potencialitat econòmica.
Nivell proper a països Nòrdics i per sobre dels països Baixos.

Guany fiscal

- Si Catalunya disposés de tots els ingressos impositius disposaria de 48.000 milions d'euros anuals
- Òbviament si Catalunya fos un estat independent hauria d'assumir totes les competències que estan en mans de l'estat espanyol 36.000 milions d'euros anuals

Guany fiscal $48.000 - 36.000 =$ **12.000 milions d'euros**

- Els ingressos actuals de la Generalitat són de 24.000 milions d'euros.

Catalunya seria la 21 economia mundial

- Segons l'estudi **“Posicionament internacional de Barcelona i Catalunya”**, elaborat per la Fundació CatDem.
- Tenint en compte el PIB per càpita com a indicador, Catalunya està entre les 25 economies mundials.

- Catalunya es situa en els rànquings mundials més importants. L'estudi permet valorar quins són els reptes de futur i analitzar en quin punt es troba Catalunya a l'àmbit econòmic, social i demogràfic.

El Credit Suisse diu que Catalunya milloraria amb la independència

- Una Catalunya independent tindria un índex de
  - desenvolupament més alt que no el que té ara dins
  - d'Espanya, i superior també a l'estat espanyol sense Catalunya.

- Així ho indica un estudi fet per l'Institut de recerca del banc Credit Suisse i que acaba de publicar, titulat **“L'èxit dels estats petits”**.

- Agafant l'índex HDI (Índex de Desenvolupament Humà), l'estudi estableix un rànquing dels estats del món on és més alt, i situa una Catalunya independent en el **vintè lloc**, per davant del vint-i-tresè que ocupa ara Espanya amb Catalunya i el vint-i-sisè que ocuparia l'estat espanyol sense Catalunya.

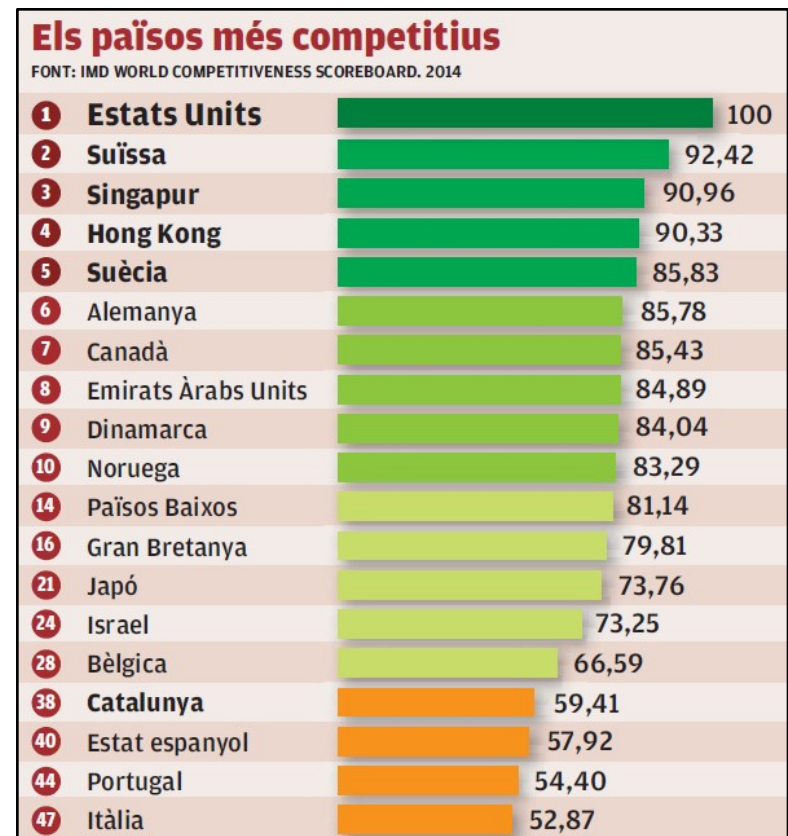
Flanders	0.895	19
Austria	0.895	19
Singapore	0.895	19
Catalonia	0.894	22
France	0.893	23
Finland	0.892	24
Slovenia	0.892	24
Scotland*	0.887	26
Spain	0.885	27
Liechtenstein	0.883	28
Italy	0.881	29
Spain (Ex-Catalonia)	0.880	30
Luxembourg	0.875	31
United Kingdom	0.875	32

Catalunya seria el 38è estat més competitiu del món si fos independent

- Segons l'estudi publicat pel centre d'investigació suís IMD World Competitiveness Center (WCC) que mostra les 61 economies més desenvolupades.

Catalunya hi apareix com a primera del rànquing del sud d'Europa i se situa dues posicions per sobre de l'Estat espanyol, incloent-hi el territori català.

- Destaca la mentalitat oberta i l'eficiència empresarial catalana.

Comparativa UE-28, amb Catalunya

Nr	País (2013)	PIB (PPC) per càpita euros	% UE-27 PIB (PPC) per càpita	Població milions d'habitants
1	Luxemburg	67.900	264	0,5
2	Àustria	33.200	129	8,4
3	Suècia	32.700	127	9,5
4	Holanda	32.600	127	16,8
5	Irlanda	32.500	126	4,6
6	Dinamarca	32.100	125	5,6
7	Alemanya	32.000	124	80,5
8	Bèlgica	30.500	119	11,1
9	Catalunya Estat	29.500	115	7,4
10	Finlàndia	28.700	112	5,4
11	França	27.800	108	65,6
12	<i>Catalunya autonòmica</i>	27.300	106	7,4
13	Regne Unit	27.200	106	63,9
	UE-28 = 100	25.700	100	505,6
14	Itàlia	25.200	98	59,7
15	Espanya	24.500	95	46,7

Pertànyer
a l'estat
espanyol
ens fa
perdre
posicions

*Un país comença per fer empreses del país:
la globalització està feta de persones
i d'empreses que competeixen globalment
però que viuen localment.*

Manuel Castells

Bibliografia

Bibliografia

- Referències Estadístiques:

Instituto Nacional de Estadística (INE), Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT), Ministerio de Economía y Hacienda, La Generalitat de Catalunya, Eurostat, Caixa de Catalunya, Observatori del Finançament de Catalunya, el Cercle d'Estudis Sobiranistes, la Cambra de Comerç de Barcelona, l'Institut Ignasi Villalonga i Ferrmed.

- Premsa:

AVUI, La Vanguardia, El Periódico de Catalunya, El Punt, Expansión, EL TEMPS, B-30, La Gaceta de los Negocios, Dossier Econòmic, Presència, El Mundo, El Singular Digital, Público, ARA, El Punt Avui, Paradigmes, El Economista, Cinco días, L'Econòmic, Món Empresarial, Nació Digital, E-notícies, El Triangle i Sapiens.

Bibliografia

- Catalunya, país emergent. *Ramon Tremosa*. Tres i Quatre.
- Catalunya serà logística o no serà. *Ramon Tremosa*. Tres i Quatre.
- Economia de la Unió Europea. *Jaime de Pablo*. Paraninfo.
- Economia liberal per a No liberals i No economistes. *Xavier Sala i Martín*. Dèria Editors.
- L'espoli fiscal. Una asfíxia premeditada. *Jordi Pons / Ramon Tremosa*. Tres i Quatre.
- Catalunya: estat de la nació. *28 autors*. Raval Edicions.
- Catalunya sota Espanya. *Alfons López Tena*. Dèria Editors.
- L'Estat contra els pobles. *Jaume Renyer*. Arola Editors.
- 2014. Que parli el poble català. *Josep Lluís Carod-Rovira*. L'arquer.
- Per què ens cal una Catalunya independent? *Martí Guerrero*. La Busca Edicions.
- Delenda est Catalonia. *Enric Vila Casas*. Viena Edicions.
- Entre l'espanya i la paret. *Xavier Roig*. Edicions La Campana.
- Catalans. *Alfred Bosch i Noemí Ibáñez*. Edicions 62.
- El mirall escocès. *Xavier Solano*. Dèria Editors.
- Les ciutats creatives. *Richard Florida*. Raval Edicions, Pòrtic.
- Catalanisme Obert al Segle XXI: L'Economia. *Xavier Sala i Martín*. Nov 2001.
- Ferrmed Great Axis Rail Freight Network and its area of influence. Brussels, Oct 2009.
- La viabilitat de la independència de Catalunya. *Jacint Ros Hombravella*. Dèria Editors.
- Sense Espanya. Balanç econòmic de la independència. *Guinjoan i Cuadras*. Pòrtic 2011.

Bibliografia

- Residuals o independents? *Jordi Pujol*. Raval Edicions SLU, Pòrtic.
- Informe Diagonal o com aturar l'independentisme. *Josep Gimeno*. A Contra Vent Editors.
- Cartes d'independència a la vora d'una tassa de te.
Isabel-Clara Simó i Patrícia Gabancho. A Contra Vent Editors.
- El preu de ser espanyol per a un ciutadà de Catalunya. *Joan Hugué i Rovirosa*. Duxelm.
- Montenegro sí, Catalunya també. *Hèctor López Bofill i Uriel Bertran*. Ara llibres.
- Converses amb Oriol Junqueras. *Bernat Ferrer*. Viena Edicions.
- Catalunya Independent en el SI de la Unió Europea. *Antoni Abat i Ninet*. CES.
- Narració d'una asfíxia premeditada. *Ramon Trias Fargas*. Editorial Afers.
- Catalunya, a la independència per la butxaca. *Alfons Duràn-Pich*. Angle Editorial.
- L'imperialisme dolç. *Francesc Canosa Farran*. Pagès Editors.
- Espanya, un pes feixuc. *Francesc Cabana*. Raval Edicions SLU, Pòrtic.
- Desmuntant la caverna. *Jofre Llombart*. Angle Editorial.

Si nosaltres volem, podem

L'important no és la mida de l'estat,
sinó la seva eficiència